MANIFESTĂRI ALE LOCULUI DE CONTROL ȘI A FRUSTRĂRII SOCIALE LA BOLNAVII CU CANCER

Adela OSTRICOV,

studentă, Facultatea Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială

CZU: 159.923:616-006.6 -052:303.4 ostricovadela@gmail.com

Cancerul reprezintă una dintre cele mai grave probleme de sănătate din lumea contemporană. În lupta cu această afecțiune, pacienții se confruntă nu doar cu aspectele fizice ale bolii, ci și cu dificultăți emoționale și sociale. În acest context, manifestările locului de control și frustrările sociale devin subiecte de interes crescut. Percepția asupra capacității de a influența evenimentele vieții și discrepanțele dintre așteptări și realitate pot influența profund experiența pacienților cu cancer. Înțelegerea acestor aspecte și abordarea lor corespunzătoare pot juca un rol crucial în îmbunătățirea calității vieții și a rezultatelor tratamentelor.

Scopul acestei cercetări reprezintă determinarea manifestărilor locului de control și a frustării sociale la bolnavii cu cancer. În acest sens, au fost administrate următoarele instrumente de măsură: *Scala locusului de control* (J. Rotter) și *Nivelul frustrării sociale* (L.I. Wasserman). Chestionarele au fost aplicate pe un eșantion de 43 bolnavi cu cancer, dintre care 22 femei și 21 bărbați.

În figura 1 sunt reprezentate datele subiecților la Scala locusului de control.

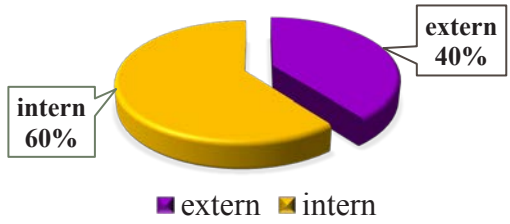

Fig. 1. Manifestări ale locului de control la subiecții cercetării

Conform datelor prezentate, observăm că mai mult de jumătate din respondenți (60%) au înregistrat un locus al controlului intern, în timp ce 40% au un locus al controlului extern. Oamenii cu un locus control intern cred adesea că controlează propriile lor destine și întâmplări în viața lor, ei simt că evenimentele care li se întâmplă sunt rezultatul propriei lor munci și eforturi. Persoanele ce au un locus control extern sunt mai predispuși să creadă că soarta lor este determinată de întâmplare sau de forțe exterioare care sunt în afara controlului lor [1, p 227].

Rezultatele prezentate în **figura 2** indică că scorurile majorității respondenților corespund cu un nivel foarte scăzut al frustrării sociale (32 persoane), iar pentru nivelurile ridicate ale frustrării nu au fost înregistrate scoruri. Prin frustrare socială înțelegem

un ansamblu specific de trăiri și relații care apar ca răspuns la factorii de frustrare, incluzând: salarii scăzute, criza economică în țară, valuri de șomaj, imposibilitatea de a satisface nevoile sociale, nemulțumirea față de nivelul educației, relațiile cu colegii, prietenii, relațiile în familie, stilul de viață în general [2].

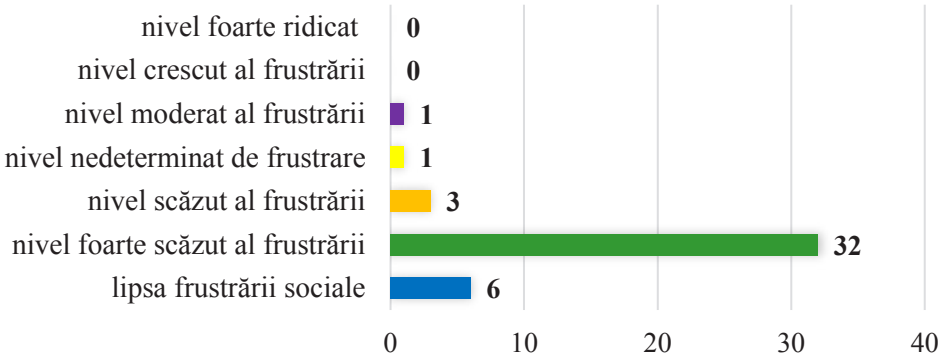

Fig. 2. Nivelul frustrării sociale

Ca continuitate a demersului de cercetare ne-am propus să identificăm dacă există diferențe de manifestare a locului de control și a frustrării sociale la bolnavii cu cancer în funcție de gen. Rezultatele obținute de către respondenți în funcție de gen sunt reflectate în figura 3.

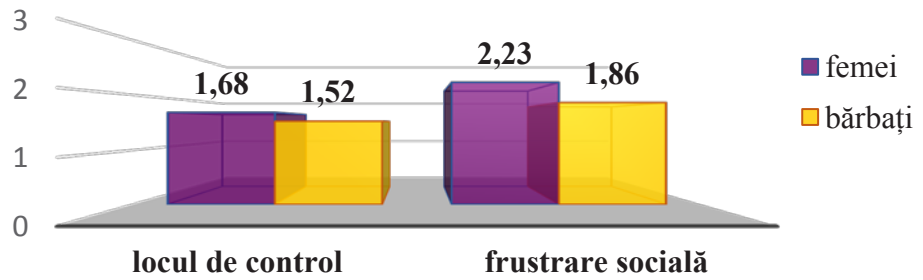

Fig. 3. Manifestări ale locului de control și frustrării sociale în funcție de gen

Din figura reprezentată observăm că pacientele bolnave cu cancer (femei) comparativ cu pacienții (bărbați) cu același diagnostic prezintă medii mai mari pentru variabilele **locul de control** și **frustrare socială**. În urma analizei datelor statistice se infirmă ipoteza noastră, conform căreia există diferențe de manifestare a locului de control și a frustrării sociale la bolnavii cu cancer, astfel am constatat: că nu există diferențe semnificative în manifestarea locului de control (t=1,048; p=0,301; df=41) și a frustrării sociale (t=1,718; p=0,093; df=41) la femei comparativ cu bărbații bolnavi cu cancer.

Rezultatele obținute în urma demersului experimental de constatare, ne permit să formulăm următoarea concluzie: femeile bolnave cu cancer comparativ cu pacienții (bărbați) cu același diagnostic prezintă medii mai mari pentru variabilele locul de control și frustrare socială, dar aceste diferențe nu sunt statistic semnificative, iar mai multe

cercetări au sugerat că factori precum stadiul bolii, tipul de cancer şi tratamentul urmat pot avea un impact semnificativ asupra manifestărilor psihosociale ale pacienților cu cancer, în timp ce genul poate să nu fie un factor major în acest context.

Referințe*:*

1. CHIREV, L. Locus controlul şi stima de sine la adolescenți. În: *Asistența psihologică la etapa contemporană: realități şi perspective*, 21-22 octombrie 2021, Chişinău. Chisinau, Republic of Moldova: Editura „Lexon-Prim", 2021, Ediția XXXII, pp. 224-229. ISBN 978-9975-50-269-6
2. ВАССЕРМАН, Л.; ИОВЛЕВ, Б.; БЕРЕБИН, М. *Методика для психологической диагностики уровня социальной фрустрированности и ее практическое применение: метод. рекомендации.* М.: НИПНИ имени Бехтерева, 2004. 28 с.

Recomandat
***Cristina DOLINSCHI**, asist. univ.*